

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanja na dom računa se po

Za oznanila plačuje se od četiristopne pett-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvoli frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravljenje je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Kaj je z društvenimi govorji?

Pred dvema letoma smo na tem mestu razpravljali, kako se govori pri nas v društvi, kako bi bilo snovati govor po obliki, kako bi bilo najprimerniše pripravljati se za nje, in kako snov bi bilo izbirati za take društvene govore. Ob jednem smo bili dokazali, da je postni čas ne samo za mesta in trge, ampak tudi za narodna društva na kmetih ne samo napravljati, ampak malo da ne jedina letna doba, v kateri je narod oživljati, spodbujati in poučevati s pomočjo društvenih govorov. Tedaj izraženih načel nam ni nikdo spodbijal, pač pa jih nesno nam nasproti odobravali ne samo tihi, ampak tudi z določnim pritrjevanjem. Ali uspehov vendar ne vidimo od one dobe posebnih. Veselice in besede se snujejo in izvršujejo bolj ali manj po starem redu, in od nikoder ne prihajajo vesela poročila o tem, da bi se napravljali oziroma že določili sporedi, po katerih bi prihajali tu pa tam društveni govor na vrsto na pr. od nedelje do nedelje. Slišimo pač, da so se prirejale na mnogih mestih redne plesne vaje; o tem pa, da bi se pripravljali za redne postne poučne govore, doslej nam še ničesar ne naznanjajo.

Ta nemarnost ni na pravem mestu in se ne da opravičiti ne s posebnimi krajnimi razmerami in težavami, in tudi ne z izgovori, kakor da bi ne bilo primernih snovij. Opozarjali smo ob svojem času na premnogotero vprašanje, s katerimi razpravljajo celo tujci slovanski svet; kako bi ne bilo možno Slovanom podstave dobiti v tem slovanskem svetu tudi za društvene govore?

Slovenska preteklost, še bolj pa sedanje živo gibanje v slovanskem svetu in zaradi slovenskega sveta nam kopiči toliko vprašanj, da nesmo v stiski, kje bi zajemali, ampak bolj zaradi tega, kaj bi odbrali iz te obnosti. Ako se zanimajo Angleži v Evropi in Ameriki, potem Francozi in v obče Romani, da ne govorimo o najbližnjih Nemcih, za slovensko gibanje tudi ne glede na politiko, je pač vredno,

da tudi Slovani sami sebe opozarjajo na dejanske kulturne sile, s katerimi stopajo v dotiko, in delovanje z drugimi narodi in državami.

Društvo, kakor so osnovana večinoma pri nas in drugod, prijajo bolj kulturna vprašanja, in ravno v teh neso Slovani o samih sebi dovolj poučeni. Pouka v tem pogledu pogrešajo pa slovanski omikanci ravno tako, kakor slovanski narod na nižjih stopinjah duševnega razvoja.

Časniki ne morejo storiti vsega; oni opozarjajo na mnogokaj; ali oni ne dojdijo vsem in vselej narodu v roke, ne glede na to, da so še pre malo razširjeni mej narodom. Tudi uplivajo živi govor prav osnovani in predavanji, vse drugače, nego tiskana beseda. Največjo zaslugo si utegnejo pridobiti društveni govoriki s tem, da pokažejo na prave iztočnike ali vire, po katerih je možno dobiti pojedincem potem samim do obširnega pouka. Vsako važno vprašanje pa potrebuje posebnega govora in ker je teh vprašanj toliko in sicer bolj ali manj jednakova važnih, je pač umetno, da društva ne zadoščujejo v tem oziru svoji nalogi; če navrste mej celim letom po jeden ali dva govora v svoje društvene sporedi.

Narod na kmetih pa ne potrebuje samo spodbuje, ampak vsega, to je, njemu je potreba dati pozitivnih naukov v toliki meri, da se zna sukat, tudi ko ne bi prišel nikdar do knjige, v katerih bi se še obširnije sam poučeval o isti slišani snovi.

Ni se motiti in tolažiti s tem, češ, da je narod za javnost že dozorel, potem ko se posreči jedinstveno postopanje. Domoljubje je še daleč od takih uspehov, in ljubezen do slovanstva ne prodere v narod na široko, če se ne zave določnih uzrokov zato. Narod mora dobiti primerne predstave o slovenskem svetu; potem se še le vname zaj, če sprevidi, da ima tudi vrednost v sebi.

Poglejmo, kako delajo Nemci in Italijani. Oni se ne zadovoljujejo samo z veliko svojo književnostjo, iz katere predelujejo popularne snovi in s to snovjo zakladajo po vaseh in trgih narodne knjiž-

nice; Nemci in Italijani in ravno tako drugi vzbujeni narodi se trudijo nepretrgoma tudi z živo, govorjeno besedo, da bi narod probudili in naučili za posebne nazore, uzore in namere. Nemci imajo še posebe društva za narodno izomikavanje, katerim je tudi naloga, da pošiljajo tako rekoč popotne učitelje in govornike, ki so zato sposobni, mej narod, in ti govorniki razširjajo iste misli, isto prepričanje od vasi do vasi.

V resnici delajo prav; politika se menjuje od dne do dne; kulturni uspehi pa so stalni in če vzamejo pojedincu in narodu vso politično svobodo, s pomočjo pridobljenih in prisvojenih naukov ostane v narodu konečno isti duševni kapital, in s tako lastnino mu je možno okrepliti se; da polagamo zoper odvrže spone, v katere ga utegnejo včasih nagnoma ukleniti. Glede na zunanje razmere, posebno pa tudi na nespremenjeno stanje slovenskega naroda nasproti narodom, s katerimi se mu je boriti v naši veliki domovini Avstriji je odločilen razlog, da Slovenci ne zanemarijo narod pripravljati za najhujše slučaje politične nesvobode.

Za ta del utegnejo društveni govorji mnogo pomagati; kajti ravno taki govorji dajejo z jedne strani spodbudo, da ukenemo prave in najpotrebiti poti pri samoučenju. Z druge strani pa podelijo jednakih govorov pozitivne duševne hrane narodu na široko. Če pride vihar, je poslednji najvažnejša, pa glede na bočnost najomahljivejša sila, če ne razpolaga s pravim duševno že prej pridobljenim kapitalom.

Ti prevažni razlogi so pač taki, da bi utegnili rodoljube napotiti, da ne zamude zlasti ostali del postnega časa porabiti v pouk naroda tudi po poti rednih društvenih govorov. V to srečnih uspehov!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. marca.

„Nordu“ se piše z Dunaja, da že mej avstrijskimi Nemci prodira prepričanje, da pre-

dolgi, ampak poudarek imajoči zlogi, t. j. dolgi zlogi zvezani s kratkimi, ali dolgi z dolgimi, ki pa imajo poudarek. Epske stihe so peli rapsodi, lirske zbori, dramatični dvogovor se je odvijal v legotnem recitativu. Potakem je bilo v zadje potiskano naglašanje, ki je pomagalo prosodiji, ki je bržkone motilo petje, naslanjajoče se na item. Ko bi bili imeli Grki zgolj pesniško (pevsko) slovstvo, bi bilo morda naglaševanje popolnem izginilo iz jezika. Erazmovci kažejo z naglasom tudi mero, s tožnim uspehom, ker devajo ves poudarek na merni zlog, kakor bi bila beseda sicer brez naglasa, premikajoči akcent, ne da bi ta premik pokrivali s petjem; v prosi, v jambskih, anapeških stihih: πολλάς, v daktiških in trohejskih: πάλλας. V nevezani besedi starih se je izgubljivala količina, ker ni bila potrebna, kakor pri stihih, kjer jo je varovalo petje; pokazala se je visočina, ki je odpravila količino, tembolj, ker nima nobena beseda, razen enklitičnih, več ko jeden visok zlog in kjer takega (ότις, περιπομένη) ni bilo, je ictus pal na zadnji zlog. Poprej je bil teživec na vsakem neostrem zlogu (ἀγγέλος), pozneje le na zadnjem nevisokem, v dokaz, da je ictus. Tako je polagoma ginila količinska izreka, odkar je prevladalo nevezano slovstvo. V obeh dobah, vezane in nevezane besede, je bil poudarek, ki je jeziku dajal prosodijo, držeč se najprej na nekaterih dolgih zlogih nekam nedoločno, potem v prosi in govoru na visokih, ali kjer teh ni bilo, na zadnjih. Aristofan

LISTEK.

O grščini in njeni izreki.

(Konec.)

Pri nepravih ali nesvojstvenih dvoglasmnikih ζ, η, ω, μ se podpisani pri sedanjih Grkih ne sliši. V nadpisih so pisali stari A., H., Ω., Y., po naučevanji Erazmovcev je treba τῷ θεῷ brati točno theo, zlasti ker je značilo tretjega padeža. A ta se je zgodaj izgubil, že v Aristotelovem času ga ni bilo slišati, ne glede na to, da je veliko besedi, ki se pišejo brez njega: χτῶ — χτων, χρή — χρῆ.

(') spiritus asper Erazmiti izgovarjajo kakor trd h, a sedanji Grki ostriva ne poznajo. Da so bili časi in kraji na Grškem, ko se je izgovarjal morda celo po erazmovski, pod znamenjem Η pozneje H, kaže to, da se nahaja v latinščini prepisan, in ζ, φ, θ, nastavši vsled njegovega upliva iz z, π, τ. Nespretni način, kako so (') rabili ob času peloponeške vojske, da misliti, da je bil takrat le še pritikina, kakor dandanes v ruščini τ: ΗΕΜΕΡΑΣ, ΗΑΦΟΝ-ζω, ΗΕΣΑΣ (εις ζει). Mej ω in ω po Aristotelu ni razločka razen onega prosodije.

Iz prednašanja današnjih Helencev je popolnem izginila prosodija starih pesnikov, zato erazmovci njih izreko napadajo tudi glede ritma in nagašanja ne neopravičeno. Samoglasniki so bili v starogrščini pod uplivom kolikosti (quantitas) in na-

tirani nacionalizem nekaterih Nemcev ni pravo sredstvo za ohranjenje zgodovinskih pravic in predpravic, katere zahtevajo Nemci radi njih večje civilizacije. Da res že nekateri Nemci prihajajo do boljšega prepričanja, dokazuje mej drugim pismo, v katerem je dr. Kopp naznani predsedniku „Nemškega društva“ na Dunaju svoj izstop iz društva. Nemško-narodni fanatiki in pretiranci delajo s svojimi agitacijami naravnost na propad Avstrije, in prav nič ne pomislijo, kak bi bil v takem slučaju položaj Nemcev, ki se že 20 let boré s slovansko večino. Nemški pretiranci celo trdijo, da bi razpad Avstrije za Nemce ne bil nikaka nesreča, kajti Nemčija bi se hitro potegnila za Dunajske in Praške zatirane Nemce. Ti gospodje pa ne pomislijo, da se vprašanja, katera odločuje sila dogodkov, navadno ne rešijo tako, kakor fanatiki pričakujejo. Pred vsem še ni gotovo, da bi Nemčija želela popolniti svoje zdinjenje s prisvojenjem cislitavskih avstrijskih dežel, poleg tega pa treba tudi premisliti, da bi se to ne dalo tako lahko uresničiti, kakor nemški pretiranci misijo. Slovani bi se še dalje borili proti novemu, kakor so se proti Dunajskemu germanizmu. Slovani bi pa ne bili jedini sovražniki države, ampak bi našli dosti zaveznikov. Zategadelj so pametni možje vseh strank prepričani, da je treba podpirati staro poslopje, v katerem biva toliko narodov, kajti upanje, da bi po propadu Avstrije vsaka narodnost postala samostojna, je prazno. Skrbeti je tedaj treba, da bode moč zadovoljno bivati v Avstriji, in to se bode omogočilo, ako ne bodo skrajne stranke brez kazni nadaljevale svoje agitacije.

Vuanje države.

Poročila raznih listov, da se je **nemško-avstrijsko-italijanska** zveza ponovila, so nekda izmišljena. Pogajajo se sicer o tem, toda do sedaj pogajanja neso imela nobenega uspeha. Ovirala ja je pred vsem italijanska ministerska kriza. Nam se dozdeva, da so vsa poročila o tej zvezi imela le namen, strašiti Francijo in Rusijo.

Kako surovo postopala so **bolgarska** oblastva z ustajniki, kaže nasledni dogodek, kateri poroča dopisnik „Köln. Ztg.“: Majorja Uzunova morai so širje vojaki nesti v sodnjo dvorano, ker je kako oslabel, kajti iz ran mu je odtekel mnogo krvi. In tega vsled ran onemoglega moža so pozneje tudi vlekli na morišče in ga usmrtili. Filovu je bolgarska vlada dovolila, da sme ostaviti Bolgarijo, ker se je Rusija potegnila zanj. Obsojene vojake bode nekda vlada pomilostila. Dva podčastnika bila sta obsojena na pet, pet na osem let, osem pa za celo življenje v trdnjavski zapor. Major Petrov, ki ima neomejena pooblastila, bode jim pa kazen najbrž znižal. — Veliko narodno sebranje snide se nekda sredi maja, ako se tačas ne prigodi zopet kak prevrat. Kneza sebranje ne bode volili, ampak imenovalo regente za triumvire in proglašilo popolno zdeline je obeh Bolgarij.

Rusija namerava uvesti mitailleuse-topove za vse pešpolke. Na levem bregu Visle Rusi delajo barake in magacine, kajti v kratkem pride na Poljsko več polkov konjice. — Ruska vlada se je obrnila z noto na velevlasti, da bi s svojim uplivom preprečila grozovitosti v strankarskih bojih v Bolgariji. Dotična nota imela je pred vsem namen preprečiti, da ne bi usmrtili v Ruščku upornikov. Odpslala se je iz Peterburga sicer še pred izvrsenjem smrtnih odsodev v Ruščku, a se vendar velevlastim še ni mogla o pravem času objaviti. Po poročilih iz Berolina bode Rusija samo po diplomatskem potu zahtevala zadoščenja, ker sta se v Ruščku usmrtila dva njena podložnika. Vojne pa radi Bolgarije ne bode začenjala.

(200 pred Kr.) da besede oriše, je uvel tri znamenja, kar bi kazalo, da naglašeni zlogi so obdržali razen poudarka tudi ostrost ali visoko izreko. Sedanja meterska prosodija stavi visoke (poudarjene) zlage na mesto starih dolgih, ictus imajočih: tako more pokazati vse stare mere.

* * *

Iz vsega tega sledi: 1. da erazmovci so na krivem potu — a) pa naj teže za prazreko, ali naj b) iščajo načina, kako in kje se je grški govorilo. Prava ta izreka je izdonela, in zdaj nikomur ni znana. S svojimi teorijami so napravili lasoježno barbarsko kakofonijo, pravi pisatelj Rangabe, ki je ne more trpeti nobeno količkaj olikanu narečje, nikakor pa najblagoglasniši jezik. — 2. Helenci naših dnij sicer res ne govore kakor Kadem ali Palamed, tudi ne tako natanko kakor Periklej, pač pa v poglavitem tako verno, kakor so govorili po vsem Grškem, odkar je makedonska politika grški rod zmešala, in omikanješim slojem nastal občni jezik (*κοινή*). — 3. Niti sedanji Helenci niti erazmovci stihov prav ne beró, kakor so jih stari, držeči se oboji ikta, ker jim je nemogoče dobiti zvezo dolgih in visokih glasov, ker tak spoj je moči najti le v petji. Erazmovci prelagajo glasove (tone), in tako je pačjo do neumljivosti. Umno bi bilo — kakor je zdaj po grških šolah — da učenci, učeč se metrike, stihe bero z iktom na onih zlogih, ki ga ritmično zahtevajo.

Turška vlada je naročila Drinopoljskemu generalnemu guvernerju, da naj vse potrebno storiti, da zabrani sumljivim osobam prestop vzhodnorumeški meje. Posebno bodo pazila sedaj oblastva, da se bolgarski izseljeni ne povrnejo v Vzhodno Rusijo z namenom, da bi prouzročili kak ustanek.

Rumunski senat je vsprel zakon, da se takoj organizuje milica. V Rumuniji se hitro nadaljujejo vojne priprave, kajti vlada se boji, da se kmalu začne velika vojna v orijentu.

„Journal des Debats“ je izvedel, da se je **srbski** vojni minister Horvatović bil pred nekaterimi meseci obrnil na rusko nemško in avstrijsko vlado, če bi srbski častniki ne mogli popolniti svojih študij v njih vojnih šolah. Ugodni odgovor prisel je samo iz Peterburga in Horvatović je odbral več častnikov, da bi je poslali v ruska vojaška učilišča. Drugi ministri in kralj pa neso odobravali njegove namere. Horvatović je na to ponudil svojo demisijo, pa je neso vspreljeli. Pred nekaterimi tedni se je pa ministerski sovet izrekel za utrjenje meje proti Rumuniji, ker bi utegnilo morda priti do vojne z Rusijo. Horvatović je temu odločno ugovarjal in kralj mu je rekel: „Če nečete braniti Srbije proti Rusiji, najbolj prav storite, če izstopite ne le iz vlade, ampak tudi iz vojske. Horvatović je takoj dal dvojno demisijo. Kralj mu je pa pustil še naslov generala, toda odvzel mu je glavno poveljništvo in izročil vojno ministerstvo družemu.

Sedaj je znan končni izid volitev za **nemški** državni zbor. Voljenih je 80 konservativcev, 39 pristašev državne stranke, 103 narodni liberalci, 32 svobodnjakov, 11 socijalnih demokratov, 99 privržencev katoliškega centra, 4 Welfi, 13 Poljakov, 1 Danec in 15 Alzačanov. Pridobili so konservativci 5, državna stranka 12, narodni liberalci 51 mandatov, zgubili pa ljudska stranka vseh osem, svobodnjaki 37, socijalni demokrati 14, Welfi 7 in Poljaki dva mandata. Alzačani, Danci in katoliški centrum pa neso nič pridobili, nič izgubili.

Angleška vlada je odstavila prvega risarja in upravitelja vojaškega arzenala v Chatamu, Ferryja, ker je prodal več narisov torpedov in strojev se vernoameriškemu poslananstvu. Proti njemu so nekda nameravali začeti preiskavo, toda je ubežal. Sodi se, da je imel še skrivce.

Domače stvari.

— (Pisateljskega podpornega društva) zabavni večer bode jutri ob navadni uri v restavraciji Čitalnice Ljubljanske. — Čital bode g. Svetek Anton svoje „Spomine na bosensko okupacijo“, predsedoval pa g. dr. Hudnik.

— (Osobna vest.) Gosp. J. Bedenek, doslej sotrudnik pri „Slovencu“ preselil se jutri v Gradec na svoje novo mesto kot korektor tiskarne „Styria“. Na njegovo mesto stopi kot sotrudnik „Slovanca“ g. kaplan Žitnik.

— („Slovanca“) včerajšnjo številko zapisnilo je c. kr. pravništvo, zaradi notice, v kateri je bila priobčena vsebina zasobnega lista iz Krakova.

— (Obligatnost nemščine.) Da je nemščina na naših ljudskih šolah obligatna, omenili smo že parkrat, da jo morajo biti zmožni tudi porotniki, je že stara stvar, novo pa je, da bi morali tudi poslušalci pri porotnih obravnavah nemški znati. Tudi mi smo to novost zvedeli stoprav včeraj. Naš urednik naprosil je bil znanega gospoda A., naj mu spotoma

Pisatelj pristavlja, da te preinake bi učenje grščine polajšale, pohitrite, in učenci bi se navadili pravejše in blagoglasnejše izreke, ki bi jim bila ključ z Novogrki neposredno občevati.

Zlatorodov.

Trideseti svečan.

Trenutni svitlopis s kmetov, fiksiral Samostal II.

Nastopil je postni čas, strašna beseda mesojedom, ki jo mestjani niti umeti ne morejo v njenem popolnem obsezu. V izobilji je posebnih jedil, od polža do vidre, od slanika do bohinjskega sira si lahke izbira bogatin, mej tem, ko kmet more le voliti mej kislo repo in zeljem. Staroverna krčmarica ti se strahom in trepetom prinese kranjsko klobaso na mizo, boje se, da ne bi Bog kaznil kar iz jasnega neba očitnega greha z žvepljenim ognjem.

List, ki se čita pustno nedeljo po prižnicah je v očitnem nasprotji s 5 cerkvenimi zapovedmi in domov prišedši kmet stare korenine maje z glavo in godrnja, da vera peša in da ne more dolgo pri starem ostati na tem grešnem svetu.

Peplični pepel se pa k sreči ne prime tako trdo, da bi povsod ostal do velike sobote, temveč pada kmalu na tla, od koder je bil vzet, in človek v postu ostane ravno tisti, ki je bil predpustom.

O sv. Matiji imamo pri nas nekaj praznika, za delo ni, naj pa pogledam nekolik okolu, sem dejal. Zmolzne krave kravajo potrebujem, ako kaj pri-

preskrbi ustopnički k pondeljski obravnavi proti tatu Diamantu. Gosp. A. je to naročbo drage volje prevzel, a ko dojde h kancelist U. in mu pove svojo željo, reče sledi: „Čemu bo uredniku Železniku ustopnica, saj ne bo obravnavate umel?“ — „Kako to?“, vpraša gospod A. — „Saj urednik Železnik ne mški ne zna“ odvrne kancelist U. Gosp. A. moral je prav odločuo zatrjevati, da zna naš urednik nemški, da je dobil zaželeno ustoppnico. Kakor rečeno, je to za nas kaj čisto novega in prihodnji se nam je nadejati, da nam bude ustopej meje poslušalce pri porotnih obravnavah le tedaj dovoljen, ako bomo s spričevalom dokazali znanje nemškega jezika. Nemščina bude torej tudi za urednike slovenskih listov obligatna, seveda še le tedaj, ko bude veljavna „lex Urbanici.“

— (Odškodovanje za pogorelo deželno gledališče) določilo se je včeraj. Zavarovalno društvo „Ruinione Adriatica di Sicurt“ zastopal je poleg g. Perdana kot veščak še Dunajski stavbeni mojster g. Junk. Za deželni odbor bila je v ta namen izbrana posebna komisija, kot veščak pa je bil prisoten deželni inženier g. Hrasky. Odškodnina se je določila na 60.000 gld. 99 kr. Rešeni predmeti in pogorišče ostane deželi v last. Do konca preteklega leta bilo je gledališče zavarovano le za 45.000 gld. in še le v zadnji čas se je zavarovanje zvišalo. Koliko bude ostalo odškodnine, ko se izplača odškodnina posestnikom lož in se odtegne uknjiženih 19.000 gld. s triletnimi obresti, dognano bude pozneje, ko bude vsa ta zadeva uravnanata. „Ruinione Adriatica“ plačala je še posebej precejšnjo vsoto posestnikom lož, ki so bili posebej zavarovani.

— (Poljedelsko ministerstvo) dalo je letos za pouk v sirarstvu na Kranjskem 200 gld. podpore. Vsled tega prišlo je 5 mladih Bohinjev v Ljubljano, da se temeljito priuče izdelovanju sira, ki je za Kranjsko jako važen pridelek. Ko bi še druge doline posnemale Bohinj, bi kmalu dosegli tako daleč, da bi se več ne dovažal sir iz inozemstva, marveč iz dežele izvažal.

— (Iz Celja) se nam piše, da glede na rodno-konservativnega kandidata za volitev v državni zbor v Celjski mestni skupini dogovori še neso dognani in da je novica v „Slovencu“, da kandiduje dr. Sernec, najmanje prenagljena. Kandidovati se utegne mož, ki je našim težnjam prijazen, ima pa tudi v drugem taboru prijateljev. Napele se bodo moći, da vržemo židovskega hlapca Foreggerja, ki je s predzravnim jezikom volilcem rekel, da ni treba poslušati, kaj je na najvišjem mestu prijetno, in ki je v svojem Celjskem organu zasramoval Radeckega rekoč, da mu ne gre spominik, ker je bil samo „bojni bat reakcije“. — O vednem zatiranji Slovencev od strani Foreggerjeve stranke tako že ni goroviti.

— (V Zagrebu) bila je včeraj konečna obravnavna proti M. Moskoviču zaradi veleizdaje. M. Moskovič, 24 let star, rodom žid, uradnik v tovarni za usnje je na meščanskem plesu dne 9. februarja

pravnega dobim, razveselim „to staro“, da ne bo vedno v kadi pri repi in zelji tičala. Hodim okoli a zame nič pripravnega ne morem stakniti. Živila povsod mrševa in zamorjena tako, da bi le skazo delala mojem hlevu. Vender ne obupam še, napotim se proti Gorjam. Popoludne me pot pripelja mimo Srobretova. Lačen in utrujen sem do dobrega, cel božji dan že nesem imel nič gorkega v želodci. Od kar mi je ona tisto prežgano juho prevrela davi, sem še tešč. Kdo mi bo torej popotnemu človeku zameril, ako se ne morem ustavljati vabljivemu smrekovemu vršičku, kateri tako zapeljivo visi izpod strehe Srobretove krčme.

Srobretova hiša stoji v sredi vasi pod budim klancem. Dobra in lepa je bila misel odpreti krčmo onukaj. Vsak, kdor gre navkreber ali pride z brega dolni, okrepič ali odpočije si rad pri kapljici dobrega Hrvata. Srobretova krčma nikoli ni prazna. Dolgočasa temnooka točajka Katinka ima vedno posla obilo. Nikdar se ne ohladi kluka pri durih v klet, katera hrani rujno hrvatsko kapljico.

Jedno posebnost Srobretovega pohištva bi bil pa skoro pozabil, ker je nenavadna in pomenljiva, moram jo omeniti. Hiša namreč ima samo tri vogle. Zidarski mojster gotovo bistroumen mož njega dni gotovo ni zidal poslopja brez načrta. Slovenski pregovor imel je za ravnilo, ki se glasi: „Žena tri vogle kviško drži.“ Dejal je sam pri sebi, ako sezidam hišo na voge tri, potem je mož prost in treba mu

odobraval poslanca Barčiča in izrekel željo, da bi se besede „o ruskih kopitih“ uresničile. Zatoženec se je izgovarjal, da je bil pijan. Sodišče obsodoilo ga je na 6 let težke ječe in v troške. Zagovornik dr. Mazzura prijavil je ničnosti pritožbo, državni pravnik pa priziv zaradi prenizke kazni (10 do 20 let).

— (Z Jesenic na Gorenjskem) se nam piše dne 10. t. m.: Pri današnji volitvi občinskega predstojništva izvoljen bil je županom gospod Anton Trevn, kupec na Savi, svetovalcem pa g. Josip Klinar z Jesenic in Andrej Klinar iz Plavžkega Ročta. Čestitati moramo občini Jeseniški, da ima tacega predstojnika; on je mož izbornega značaja ter ima splošno zaupanje; dokaz temu je, da že 9 let v srenji našej župani!

— (Iz pred porotnega sodišča.) Dne 9. t. m. stal je pri drugi obravnavi Janez Krhlikar, 37 letni tkalec iz Slivne, pred porotniki, zatožen hudodelstva tativine. Krhlikar bil je že večkrat kaznovan, na 2 in 3 mesece, 21² leta, zadnjič pa na 7 let. Dostavši 7 letno kazeno dne 22. septembra l. l., bil je pod policijsko nadzorstvo postavljen in bilo mu prepovedano, odstraniti se iz svoje občine, z Vač. Zatoženi prinesel je iz zapora 80 gld. prisluženega denarja. A novce je kmalu potratil in potem odšel iz odkazane mu občine. Prišedši v Gabrsko goro videl je, da A. Rovavšek, odbajajoč z doma je hišo zaklenil, ključ pa v slamo skril. Krhlikar odprl je hišo in ukradel obleke za 23 gld. Zatoženec dejanja ne taji in obsodili so ga na 5 let težke ječe, poostrene s postom. — Pri včerajšnji obravnavi bila je zatožena 40 letna Jera Kos, kajžarska vdova, hudodelstva uboja. Dne 20. oktobra dopoludne napravljala je na podu s sinom Jožefom voz, da bi peljala hčer v Jarše v službo. Kar pride na pod njen mož Fr. Kos, ki je vedno pijančeval in s katerim sta se zaradi tega mnogokrat kregala in se sploh slabo razumela. Frau Kos začne se jeziti, rekoč, da se z njegovim vozom nihče vozil ne bode, potem sname kolo in je zatoči po podu. Ko je hotela zatožena kolo zopet natakniti, zgrabil je njen mož „dritel“ in ga proti njej zagnal, pa jo samo v krilo zadel. Zatožena pobrala je „dritel“ in ga vrgla v mož nazaj ter slednjega zadela s tako močjo v glavo, da se je nezavesten zgrudil na tla. Prenesli so ga v hišo, drugi dan je umrl. Zdravniški ogled je pokazal, da je imel ranjki na desuem senci kosti udrti in zdrobljene, v kosti 5 cm. veliko, 3 cm. globoko rano, tako, da se je kri v možgane ulila in so slednji otrpneli. Zatožena dejanja ne taji, takoj po dejanju je rekla: „Ubila sem ga!“ Izgovarja se pa, da se je bala, da jo bode mož tepel, kakor že večkrat. Zato je „dritel“ pobrala, ga nazaj zagnala, potem pa naprej tekla, meneč, da gre mož za njo. Porotniki (načelnik dr. Kotnik) so zatoženo jednoglasno nekrivo proglašili in bila je oproščena. Jo kaje zapustila je porotno dvorano, plakajoč, da moža vender nema več, dasi jej je rajni mož ves čas za konskega življenja grozil s smrtno. To je bil pač žalosten zakon!

— (Posojilnica v Črnomlji), registro-

ne bo četrtega opirati, svobodno bo mogel iti, kamor se mu bo zljubilo in hiša bo vender absolutno trdno stala kakor čevljjarjevo sedalo.

Srobretovo nezavistnost porabili so sovaščanje v to, da so ga pri nedavni občinski volitvi volili za prvega „rota“. Na kmetih je splošna in starodavna navada, da imajo ljudje največ zaupanja do krčmarjev. Kdo pozna „purgermojstra“, da ni krčmar, kdo prvega, kdo drugega „rota“? Sploh rečeno, se težko, težko doseže uplivno mesto v občinskem zastopu, ako dotični ne toči opojnih pijač.

Prišedši v oblije Srobretovega pohištva ustavi se mi nehoté noga. Leskova palica izmuzne se mi iz rok, strah me prešine po celem životu. Gost, siv dim se vidi valiti iz vinočrama, že mislim zakričati, da gori, kar se mi iz dima, kakor Mojzesu v puščavi Bog, prikaže dobro znani oče Srobret miren, prav kakor bi rast pšenice opazoval na polji. Skočim k njemu. Za božjo voljo, kaj pa imaš v kleti? Nič ni hudega, odvrne mi, vino sem dobil po želenici, a zmrznilo je v nenadnem hudem mrazu. Dejal sem sodove v klet in zakuril okoli njih, da se prej otaja tekočina v njih. Poučil sem ga, da je neumna njegova misel, pogasila sva ogenj, ter se podala v hišo.

Brekki točajki ukažem prnesti slanika v kisu in olji in vina bokal. Pogledam po gostih okrog, bila sta dva samo. Kimala sta vsak na svojem voglu mize pri ostankih njijine pijače. Oče Srobret

vana zadruga z neomejeno zavezo, ima radi prememb druščvenih pravil občini zbor 27. marca t. l. ob 3. uri popoludne v posojilnični sobi. Kobilni udeležitvi vse druščvenike uljudno vabi načelstvo.

— (Pri okrožni sodniji v Rudolfvem) razpisano je mesto deželne sodnije svetnika. Prošnje do 28. t. m.

— (Razpisano) je mesto pristava pri c. k. okrajni sodniji v Kranji. Prošnje do 26. t. m.

— (Duhovne spremembe v Lavantinski škofiji.) G. Josip Fleck, dekan v Jarenini, postal je knezoškofijski duhovni svetnik in g. Josip Tombah, dekan v Rogatci. Za provizorja k Sv. Vidu pri Valdeku pride g. Fran Leber, kaplan v Št. Ilji pri Turjaku, g. Fr. Kocbek, kaplan pri sv. Martinu na Pohorji, gre na njegovo mesto za kaplana v Št. Ilj. Kaplani pri sv. Martinu ostane prazna.

— (Za nagrobeni spomenik) Božidaru Raiču, so nadalje darovali sledeči gg. rodoljubi: Zelenik J., prof. na Dunaji, 20 gld., g. dr. J. Muršec, zlatomašnik v Gradcu, 7 gld., g. Podhostnik A., kaplan, g. Hribar Iv., glavni zastopnik banke „Slavije“, po 5 gld., g. A. Vodušek, župnik v Leskovci, g. Zmazek Fr., župnik pri sv. Urbanu, po 3 gld., g. Mikl Toma, trgovec pri sv. Marjeti, 2 gld., Vidovič Jan., kmet v Prvencih, dr. Šlander, zdravnik v Mozirji, g. Ramor, župnik, g. Lipold J., g. Lipold Marko, rudarski uradnik, g. Goričar A., veleposestnik, Jeraj A., veleposestnik, Pirš Jože, veleposestnik, Koser F., c. kr. poštar v Juršincih, po 1 gld. Vklj. 54 gld. Srčna hvala vsem gospodom dariteljem!

Anton Gregorič, tajnik.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Pariz 10. marca. V Belfortu bila eksplozija melinita. Deset osob težko ranjenih, od katerih dve že umrli.

Belfort 10. marca. Eksplozija melinita nastala, ko se je polnil projektil s prevročim melinitom. 6 mrtvih, 11 ranjenih.

Bukurešt 10. marca. „Agence Havas“ pravi, da je popolnem izmišljena vest, po kateri je bila v Gjurgevem pripravljena ladija, da bi se na njej ruski poslanik Hitrovo prepeljal kot vodja gibanja na Bolgarsko, ko bi se bil ustanek posrečil.

Za Fran Erjavčev spomenik

so še darovali:

Gosp. Josip Stapič, notarijatski koncipijent v Kamniku 1 gld.
Gosp. Fran Šusteršič, kapelan v Smledniku 1 „
„Vesela družba“ v gostilni pri Avstrijskem caru v Ljubljani po gosp. Ivanu Pribilu, uradniku banke „Slavije“, nabrani donesek 3 „

Pri tej priliki si usojam slavno rodoljubno občinstvo opozoriti, da je nabiranje po Ljubljanskem odboru za Erjavčev spomenik končano, — ter da naj gg. darovatelji svoje doneske v prihodnje blago-

jima je precej pristopil v družbo, kakor starim znancema. Jednega sem tudi jaz poznal, bil je znani mizar, ki ima nad vratni svojimi desko z zveličanim nemškim napisom. Družega pa nesem poznal, mogoče, da sem ga kdaj videl, a imena mu ne vem. Največji znak bila je njegova debela glava. Stavim, da nobeden klobučar v svoji zalogi nima tacega klobuka, da mu bi bil prav. Naročiti si ga mož mora prav nalašč. Pogovor se je sukal o črni vojski. Mizar je oporekal, da nikdar ne gre. Srobret ga draži, češ, ti, ker si nekaj časa že pri Janezih bil, boš poprej poklican kod kdor si bodi, a jaz pa nemim, da me bo tale volitev zadnja nekoliko izrezala. Prvi „rot“ je občini potreben in moje mnenje je, da bom oproščen. — Že zazija debeloglavci gost v oporekalni govor, kar se odpro pripta vrata in v sobo prideta dva mlada kužka. Nemški mizar skroj po konci, zapre duri ter pravi, dajmo ta le dva sedova psa z terpentinom dobro namazati. Jaz bom tega le Ninaša prijel, ti pa Parizelna pogradi, to bo somenj. Oče Srobret ni oporekal, ni branil, vsi trije so bili jednih mislij.

Ker sem svojo paznost moral v koščenega slanika obračati, nesem videl, kako se je sedaj godilo. V kratkem pa sem čul bolestno cvilenje ubogih živalij in grohoten smeh neusmiljenih trinogov. Lep občinski svetovalec sem si mislil, da kaj tega privoli in trpi v svoji hiši. Sram te bodi, sem dejal, in poplaknil jezo s požirkom vina.

volijo pošljati neposredno „glavnemu odboru za Erjavčev spomenik in ustanovo“ v Gorico.

V Ljubljani 11. marca 1887.

Dragotin Žagar.

Ljudske sredstvo. Mollovo „Francosko žganje“ daje ravno tako uspešno kakor ceno sredstvo proti trganju po udih, ranah, oteklinah in ulesih. Cena steklenici 80 kr. Vsak dan razpošilja po poštem povzetje A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom.

6 (19-2)

Listnica uredništva: Gosp. Ant. Aškerč, kaplan v Šmariji pri Jelšah: Potrjujemo, da nam „iz Šmarija pri Jelšah“ že več ko poldrugo leto neste poslali nobenega dopisa. — Gosp. Martin „Znanec“: Kljub temu imenu ste nam popolnem neznanici, zatorej Vašega dopisa ne moremo tiskati. Sicer bi pa kazalo, da si za tako pritožbo, kakor je Vaš, izberete drugo glasilo.

Poslano.

P. n. bl. gg. uredništvo „Matica Slovenske“!

Z ozirom na Poslano v 56. št. „Slovenskega Naroda“ naznjam, da vežem v svoji delavnici knjige „Matica Slovenske“ okusno, v trdo in fino angleško platno po tako nizkej ceni, da pač cene ne nikomur ni mogoče, in sicer stoje platnice z vezanjem vred za jedno knjigo 30 kr., za vse tri knjige jednega leta samo 90 kr.

Vsa dela izvrševal budem izključljivo v svoji delavnici in prosim častite ude, da me z naročili kmalu in obilo počastē. Pooblastila za nebroširane pôle ni potreba posiljati, ker knjige „Matica Slovenske“ broširam jaz **jedino le** v svoji knjigoveznicu in jih tudi razpošiljam, tako da udje, kateri naročé vezane knjige, dobē iste ravno v onem času in z isto posiljatvijo, ko vsi drugi udje broširane. Posebno plačevanje poštnine torej odpade. Naročnino za vezanje naj se direktno name posilja, kar je ravno tako gotovo, ko naročitev pri Matičnem upravnosti.

V nadeji mnogih naročil, priporočam se z odličnim spoštovanjem (157-1)

Franjo Dežman,
knjigovezec „Matica Slovenske“,
Ljubljana, Sv. Petra cesta hiš. št. 6.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Veetrovi	Nebo	Moč krina v mm.
10. marca	7. zjutraj	735.27 mm.	0 6° C	sl. vzh.	obl.	
	2. pop.	733.44 mm.	12 4° C	sl. zah.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	733.65 mm.	7 2° C	sl. zah.	jas.	

Srednja temperatura 6.7°, za 3.9° nad normalom.

Dunajska borza

dne 11. marca t. l.

(Izvirno teleografsko poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 78.65	—	gld. 79.20
Srebrna renta	80—	—	79.9—
Zlata renta	109.15	—	109.25
5% marčna renta	5.90	—	95.90
Akcije narodne banke	849—	—	850—
Kreditne akcije	280—	—	2.3.30
London	128.20	—	127.95
Srebro	—	—	—
Napol.	10.13	—	10.11
C. kr. cekini	6.03	—	6.03
Nemške marke	62.75	—	62.75

Sklenil sem ponorčevati se nekoliko ž njim. Videl sem, da puha tobak iz lepe s srebrom okovane gorjuške pipe. Poprosim ga, da naj mi jo po kaže. Lepa je bila in všeč mi tudi, sklenil sem imeti jo. Poprašam ga, koliko je zanjo dal. Odrne mi, da zlata dva in petdeset krajcarjev. Poprosim ga, da li bi jo meni ne hotel odstopiti, če mu povrnem omenjeni denar. Voljan je bil. Odprem mošnjo ter gledam na luči v njo in mu pribrskam pet desetic na svetlo. Stisnem mu jih v roko, ter pravim: „Veš, oče Srobret, meni je pipa všeč, a drobiža nemam več nego 50 krajcarjev. To pa nič ne de, ker se poznavata in veš, kdo da sem. Prišel bom po opravkih 30. svečana todi mimo in ti bom ta dva zlata dal. Vi mizar in vi s to debelo glavo pa na pričo bodita, da bo res tako.“ Zadovoljen je bil oče Srobret z mojimi besedami in priči sta potrdili najino pogodbo. Plačal sem še natakarici, natlačil s srebrom okovano pipi, ter odšel. Mej vratmi pa sem se obrnil in sem dejal obrnjen proti krčmarju: Ti, Srobret, poglej, poglej v pratiko, na kateri dan v tednu bo trideseti svečan letos?

* Srobret seže na omarični zidec, gleda in išče in premetuje liste praktikine, rudeč postane, a molči še vedno. Li ne moreš dobiti, vprašam ga na novo, o pač, že imam odrne mi „tisti torek bo po sv. Nikoli“. „Na svedenje torej takrat“, še rečem in „zdravstvujte“, ter odidem iz pod ostrežja prvega „rota“.

4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	125 gld.	50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100 "	164 "	—
Ogerska zlata renta 4%	97 "	50 "	
Ogerska papirna renta 5%	86 "	20 "	
5% štajerske zemljije, odvez. oblig.	105 "	50 "	
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	114 "	75 "
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi	126 "	—	
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—	
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	99 "	80 "	
Kreditne srečke	100 gld.	174 "	—
Rudolfove srečke	10 "	19 "	—
Akcije anglo-avstr. banke	120 "	105 "	—
Taunusway-društvo, velj. 170 gld. a. v.	215 "	50 "	

Trgovsk pomočnik,

možat, trezen, izuren za trgovino z msšanim blagom, vrl predajalec, vsprejme se pod ugodnimi plačilnimi pogoji. — Poudabe pod naslovom: Anton Cvenkelj v Sevnici, Spodnje Štajersko.

Premembra vinotoca.

S tem naznanjam, da se letos ne bodo točili ino pri Kodeljevem gradu, kakor vlni, po 25 kr. liter, temveč se začne 13. marca točiti vino po 27 kr. liter na mojem lastnem vrtu pri Klavniški cesti.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

Predovič.

(156-1)

Tovarna za kostne pridelke in lim
Luckmann-a & Bamberg-a
v Ljubljani
priporoča svoja zelo veselno učinkujoča
umetna gnojiva, kostne
moke in superfosfate

po najnižjih cenah.

Na zahtevanje se vpošlje cenilnik in prospekt.

(151-2)

CACAO in ČOKOLADA

VICTOR
SCHMIDT & SÖHNE

ki sta pri prvi Dunajske razstavi kuhinjske umetnosti bili odlikovani z najvišjo odliko, častnim diplomom, sta pristni samo, če imata našo uradno registrovano varstveno znamko in firmo. (856-77)

Dobiva se pri vseh boljših trgovcih in prodajalcih delikates, v Ljubljani pri g. Petru Lassniku.

Razposilja se v provincije proti poštnemu povzetju.

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE,

c. kr. dež. opr. tovarnarji. Tovarna in centr. razposiljalnica Dunaj, IV., Allegasse Nr. 48 (poleg juž. kolodvora).

BRATA EBERL

prodajata najboljše in najcenejše

oljnate barve, lakze in firneže
lastnega izdelka, na debelo in drobno, nadalje
prstene in kemične barve in čopiče ter vse v
njijino stroko spadajoče blago. (87-24)

LJUBLJANA. Za francosko cerkvio, v hiši gospoda J. Vilharja hiš. stev. 4. LJUBLJANA.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Zavarovanje pohištva

proti neznatni placi

vsprejema (154-1)

Fran Drenik,
glavni zastopnik „FONCIERE“
Kongresni trg št. 14-II.

Tuji:
Pri 10. marca.
— Raunig iz Grada. — Hebermegg
iz Celovca. — Marnette z Dunaja —
Witzmann iz Kotrja. — Müller iz
Radošice. — Steiner z Dunaja —
Matterdorfer iz Rake
Pri 11. marcu:
— Popelbaum, Petri
z Dunaja — Lederer iz Linca. —
Weinfeld, Skodlar z Dunaja. — Ma-
krner z Dunaja.

Umarli so:
8. marca: Pavla Goršic, drev-
njarska hči, 2 meseca, Sv. Florijana
ulice st. 46, za božičastijo.
9. marca: Marija batonova Zois,
zasebnica, 63 let, na Bregu st. 20,
za otrupljenim možganom. — Janez
Tomic, prevožek, 50 let, za jetiko.
V delavnici:
8. marca: Marija Zavrssek, go-
stija, 53 let, za jetiko.
9. marca: Josip Drašler, gostak,
60 let, za ostabiljenjem.

GALERTA (Osteocollé sans odeur
pristna francoska)
Na boljše in takušenje sredstvo za to je
pripravljeno ugoden uspeh se jamči. — Dobiva se pri
A. Hartmannu v Ljubljani, Tavčarjeva palata, Dunajska cesta.
Navod, kako se rabi, zastoji. (540-31)

Kuverte s firmo

pripravljena po nizki ceni

„NARODNA TISKARNA“

v Ljubljani, v sklepnični tiskarni.

navod, kako se rabi, zastoji.

(540-31)

Važno za trpeče na prsih in plučih.

Neogibno potrebno zoper kašelj, hričavost, zasilenje, katar in oslovski kašelj, za take, ki želijo dobiti čist in krepak glas, za škrofelnaste, krvne, slabotne, bleditne in krvirevne je sok kranjskih planinskih zelišč,

s podbosorno kislim apnom in železom pomešan.

Lastni izdelek. — Cena 56 kr.

Dobiva se v (727-22)

LEKARNI TRNKOCZY
zraven rotovža v Ljubljani.

Razposilja se vsak dan po pošti.

Blagorodni gospod Fragner, lekar v Pragi!

8 let sembolehal tako silno za naduho, da sem že bil šel v občeno bolnico v Pragi, da bi ozdravel. Pa vsa prizadevanja zdravnikov bila so zamaš. Zvedel sem da dr. Rosov balzam. Ko sem ga užival popolnem po predpisu 14 dñ, sem bil že precej boljši, čez pet mesecev pa sem bil že popolnem dober. Da govorim resnico, lahko povpraša dra. Schiltze-ja ml., ki me je res prav po očetovsko zdravil, toda zamaš. Nadejam se, da bode to zdravilo tudi drugim tako pomagalo, zategadelj priporočam vsem, ki imajo podobno bolezen, da naj se sami preverijo.

Z velespoštojanjem Jan Ježek v Holtech.

Hitra in gotova
pomoč boleznim v želodci in njih posledicam.

Vzdržanja zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravja in telesne in duševne kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se prebavljenje uravna, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprident in slab deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljen.

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepilno zdravilnih zelišč, jasno za skrbno, upliva uspešno pri vseh težavah pri prebavljenju, osobito pri slabem appetitu, napetji, bljevanji, telesnih in želodčnih boleznih, pri krvi, pri prepoplavljenji želodca z jedmi, zaslinjenji, krovni natoku, hemerojidah, ženskih boleznih, pri bolečinah v šrečih, hipochondriji in melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživlja vso delavnost prebave, napravlja kri zdravo in čisto in telesu dà zopet prejšnjo moč in zdravje. Vsled tega svojega izvrsnega upliva je zdaj gotovo in priznano **judsko domače sredstvo** postal in se splošno razširil.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razposilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote.

Svarjenje!

Da se izogne nejubim napakam, zato prosim vse p. t. gg. naročnike, naj povsod izrečno dr. Rosov zdravilni balzam iz lekarni B. Fragnerja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajinah dobili neuspešno zmes, tako so zahtevali samo zdravilni balzam, in ne izrečno dr. Rosovega zdravilnega balzama.

Prav

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca B. Fragnerja, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205-3.

V Ljubljani: G. Piccoli, lekar; Vilj. Mayr, lekar; Eras. Birschitz, lekar; Joz. Svoboda lekar; U. pl. Trnkoczy, lekar. V Postojini: Fr. Bacoorioh, lekar. V Kranji: K. Savnik, lekar. V Novem Mestu: Dom. Rizzoli, lekar; Ford. Halka, lekar. V Kamniku: Jos. Močnik, lekar. V Gorici: G. Christofoletti, lekar; A. de Gironcoli, lekar; R. Kürner, lekar; G. B. Pontoni, lekar. V Idriji: Josip Warto, lekar. V Oglej: Delia Damaso, lekar. V Trstu: Ed. de Leitenburg, lekar; G. Prendini, lekar; G. B. Foraboschi, lekar; Jak. Serravalto, lekar; Anton Suttina, lekar; Karol Zanetti, lekar.

Use lekarme v Avstro-Ogerskaj imajo za logo tega zdravilnega balzama.

Da se izognejo vsakej prevari,

opozarjam vse častne naročnike, da ima vsaka stekljenica po izvirnem mojem receptu napravljenega dr. Rosovega zdravilnega balzama na jednej strani v steklo utisneno moje firmo z zakonito zavarovano moje varstveno znamko (orel s ščitom na prsih, na katerem so črke „Dr. R.“), na nasprotni strani pa tu zraven natisneno vigneto. Stekljenica je zamašena s kovinskim zamaškom, na katerem je tudi utisnena moja varstvena znamka. Stekljenice so zavite najprej v navod, kako rabiti, potem pa dejane v škatljice iz modre lepenke z naslednjim českim, nemškim, ogerskim in francoskim napisom po podolžnih straneh:

„Dr. Rosov zdravilni balzam“ iz lekarni B. Fragner-ja, „pri črnem orlu“, v Pragi, št. 205-III., na konci škatljice je pa na tistnem zgoraj omenjena zakonito zavarovana varstvena znamka. — Ce ni vse popolnem tako, kakor je zgoraj opisano, zmatrati se mora vsak izdelek za ponarejen.

Tam se tudi dobi:

Pražko domače mazilo

zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnamejo ali strdijo, pri bulah vsake vrste, pri turih, gnojnih tokih, pri črvi v prstu in pri nohtanji, pri zlezah, oteklinah, pri izmaščenjih, pri morski (mrvi) kosti, zoper revmatične otekline in putiko, zoper kronično vnetje v kolenih, v rokah, v ledji, če si kdo nogo sphane, zoper kurja očesa in potne noge, pri razpokanih rokah, zoper lišaje, zoper otekline po piku mrčesov, zoper tekoče rane, odprte noge, zoper raka in vneto kožo ni boljšega zdravila, ko to mazilo.

Zaprite bule in otekline se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, potegne mazilo v kratkem vso gnojico na-se in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna gnojica ven potegnena. Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim prisadom); tudi bolečine to hladilno mazilo pospeši. — Odprte in tekoče rane se morajo z mlačno vodo umiti, potem se le se mazilo nanje prilepi.

V škatljicah po 25 in 35 kr.

Balzam za uho.

Skušeno in po množih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani nagluhost, in po njem se dobri popolno že zgubljeni sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.